

ecky bukását. Ezenkívül mint hírlík, a barátság szálat fűzik az új méltóságához, még a múltból, amit egyébként el nem itélünk. De azt igen, hogyha e barátságot Debrecen polgárságának a falragaszokon is olvasható közvéleményével szemben fitogtatni merészkednék.

Nem gyanúsítjuk tehát Pápay János urat sem. Sőt Faust Elek pénzügyigazgató urat sem, akit mint leendő szíves házigazdát szintén szárnyaira kapott a hír. Mert hiszen a főadóprési kollegiálitás nem kötelezhet senkit sem arra, hogy valakinek, akitől mindenki tudja, hogy betörő és betörő szándékkal jön, akit nyilvánosan hazaárulónak bélyegeznek és akivel szemben általános védekezés szerveztetett, mint a fertőző ragály ellen: csak egyetlen rövidke percére is befogadja uri házába, családi szentélyébe.

Érezni fogja ennek a vendégszeretnek következményeit az illető, legyen az Pápay vagy Faust, vagy bárki más. Debrecen társadalmá nem fogja ezt sem elfelejtetni, sem megbocsátani soha!

Nem hisszük, sőt képtelenségnek tartjuk azt, hogy akadjon Debrecenben nyilvános hely, vagy magán ház, a hol Kovács Gusztáv ur a fejét lehajthatná.

A két Kovács.

Egyik Debrecen város lord majorja, a másik, hogy is mondjuk csak? . . . főispánja! Amazt tisztelet övezte hosszú és tevékeny társadalmi munka után a polgárság bizalma a polgármesteri székbe tette, Debrecen város első polgárává avatta, amezt az erőszakoskodó, alárendeltjeit éjjel-nappal rettenhető, a felsőség, kegyeit hajhászó hivatali működés jutalmazásul küldte ide az alkotmányromboló kormány. Amaz a város önkormányzati jogainak hathatós védelmére, e dicső multu város anyagi és erkölcsi jobblétének előmozdítására állított köztisztelést parancsoló helyére, emez jön rombolni alkotmányt, önkormányzati jogot, hazaszeretetet, nemzeti becsületet és mindent, a mit elöttünk a történelem a szentség fogelmával ruházott fel.

E két férfiu kerül most egymással szembe. Dehogyan kettő, csak egy férfiu és egy ember. A férfiu a mi Kovácsunk, az ember a kormány Kovácsa. Az ember a kormány Kovácsa akarja letörni a férfit. A mi Kovácsunkat, Izzalmas látvány lesz a mér-

közés, de kimenete kétséges nem lehet. Az ember kalapácsa nem csupán a férfit, hanem általa bennünket fog érni, mi is érezni fogjuk annak tompa zugását. De épen e miatt — futás lesz ennek a mérkőzésnek a vége. Szégyen és gyalázat, melyet még a debreceni szappan sem moshat le soha.

Az ünnepi lakoma.

Természetes dolog, hogy a főispáni beigtatás bankett nélkül meg nem eshetik. Hiszen a bankett a fő, — a beigtatás mellékes, csak arra való alkalom, hogy a diszmagyartujra kikérelhessük és fesseleghessünk benne a kivácsi közönség nagy gyönyörűségére. No meg, hogy legyen jogeim az érdemrandek fityegtetésére. A bankett azonban más. Ott eszünk-iszunk, sőt felkészöntöket mondunk a királytól kezdve egészen le . . . nem tudom én meddig, — és éljenzünk gyakorta és hangosan.

Magától értetődik tehát, hogy legközelebb is lesz nagy bankett. Lesz nem is egy, de kettő.

Az egyikken bucsuztatják Domahidy Elemért az ex főispánt, azért mert nem átalotta megtagadni a kormány szolgálatát, a másikon ünnepelek az új Cézárt azért, mert nem átalotta elvállalni a kormány szolgálatot. Hogy kik lesznek jelen amazon: névszerint el sorolni nem tudjuk csak átlagosságba annyit mondhatunk, hogy ott lesz a becsületnek, a jellemnek, a hazaszeretnek minden igaz híve Debrecen város polgársága és Hajdúvármegye lelkes közönségének köréből, emezzen pedig a becsületességnek, a jellemtelenségnek, a hazaáruló gazoknak bandája! Ott éltetik a királyt, amiért Domahidyt, a haza fit felmeatette, itt is éltetik majd a királyt, amiért Kovács Gusztávot, a hazaáruló jogbitorlót főispánná kinevezte. Ott sirva fog vigadni a magyar, itt a tányérnyaló ebek esaholása rontja majd a levegőt. Onnan föl emelt fővel, önértéktől duzzadó kebellet, az együttérzésnek főlemelő tudatával a Kossuthnóta hangjai mellett oszlik a társaság, emitt a kormány szolgáján hizlalt hazaárulóknak részeg csoportja meredt szemmel üvölti majd a hóhér himnuszát.

De irfózatós lesz majd a kijózanodás.

Dr. Kovács Gusztáv.

Előre kijelentjük, hogy ez a dr. nem doktort jelent. Kovács Gusztáv nem doktora sem a jogi, sem az állam, sem az orvos, sem a bölcséleti, sem a hitáni, annál kevésbé a mérnöki tudományoknak. De azért őt mégis megilleti a dr. cím.

Tudniillik 6 méltósága nem doktor Kovács Gusztáv, hanem dummer Kovács Gusztáv; szóval Dummer August.

Legalább azokban a körökben, a hol nem elítélik, hanem sajnálkoznak vakmerő vállalkozásán, dummer Augustnak nevezik.

Ez az elnevezés találó, különösen a főispáni pünkösdi királyságnak szégyenteljes végét tekintve. Akkor fognak csak majd sajnálkozni azok a jóindulatu körök. És milyen népszerű lesz majd akkor egy német nóta, mely 6 méltósága személyére így fog hangzani:

Oh du dummer Augustin,
Augustin, Augustin, Augustin,
Cim ist hin, rang ist hin,
Főispánság ist hin,
Alles ist hin.

Bizony jobb annak, a kit irigyelnek, mint a kit sajnálnak. Kovács Gusztáv azonban egyikre sem érdemes.

Suhogó.

Dal a borsodi főispánról.

A lázas és jobb ügyre méltó buzgalommal működő főispányár a karácsony és újév közötti napokban sem szünetel. Krisztóffy-Balzebut éjjel-nappal ott áll a tűzölő ajtó előtt, hogy piromanikus szenvedélyével táplálja a megbonlott masinát. Kattogtak a kerekok, a csapágyak izzásnak indultak, az emeltyük megfeszültek, a biztosító szelep vészfűtyöket sirt a tülhevített levegőbe . . . és mégis a gép csak soványan termelt: akárhányszor üresen jár az etető s ami kész portéka kikerült belőle, mind olyan tökéletlen, csonka, félkegyelmű, selejtnak való, szakasztottan olyan, mint a nyersanyag, amelyből a durva önkény hatalmi szózatával formába öntötték.

Mindegy, csak legyen! Nem olyan idők járnak mostanság, hogy válogatni lehessen a javából. A kitalált célra jó akarmi selejt is; hiszen egyebet se kívánunk tőlük, mint szemérméltenséget és szolgalelkűséget. Ebből a fajtából került ki az a legújabb meggyefőnök szállítmány is, a melynek kinevezéséről kéacszerű tudomást vett az ország közvéleménye.

Csupa jelentéktelen, kuruczái alak, kétségbeesett existencia, lelketlen stréber, a nemzet súlyos válságában érvényesülésre módot kereső senkifia. Mégis a diszes társaságból Brezovay András, a Borsodvár-

Mikor? . . .

Mikor fog már kitavaszkodni?
Mikor tér vissza a vándor madár?
Felhők futásán álmodozni
Mikor fogok én újra már?

Felhők futásán álmodozni,
Mikor a kék ég rám nevet,
Erdők rejtekén ringatózni
Es tüdőm a lét felett?

Mikor? Mikor? Bármerre nézek,
Szürke, ködös a láthatár —
Óh, ez a tél, ez a hidegség
Mintha örökös volna már . . .

Pakots József.

Az év krónikája.

A világhistóriának bőséges anyagot nyújtanak az 1905-iki esztendőnek eseményei. Nem egy országban ötven esztendőre való történet játszódott le az elmúlt 12 hónapban és bizony nem lehetetlen, hogy ezek az események csak a magvát képezik továbbí nagy eseményeknek, amelyek megváltoztathatják Európa térképét és társadalmát. Az alulról felfele törő e az uralomra vágyó

néprétegek máris rettenetes nyomást gyakorolnak az ugynevezett uralkodó osztályra polgárságra és a nemességre. Tisztában van már azzal mindenki, hogy ennek a nyomásnak engedni kell, mert másképpen a harcra kész szervezett tömeg elsöpörnek ruindent s ezért már csak oda irányul minden törekvés hogy miként lehet? jogot és kenyeret adni a népnek. Oly képpen, hogy abból az uralkodói osztályoknak kára ne legyen. Miként lehet? Minél több jogot és kenyeret adnak a népnek, ed azért marad elég, még az úkunokáknak is bőségesen fog jutni belőle.

Az osztályharcnak rettentő drámája játszódott le ebben az évben Oroszországban. Itt minden mozgató elem harcban állott egymással. A cári hatalom hódító háborút viselt Jappánnal s csufos verességet szenvedett. E remény felszabadította a szabadság után vágyó Orosz népréteget s nyílt forradalomban törtek ki a cár zsarnokság ellen. A cári zsarnokság nagy ijedtségben megígért mindent, de suttymban mozgósította a tömegnek fanatikusan vallásos s elmaradt rétegeit a szabadság harcossai ellen s egymást öldöklő most a muszka alattvaló, nagyobb dicsőségére a kanosuka birodalmának. A szabadságának elnyomatásának ezen titáni harcát nem maradnak hatástalanok Európára, különösen az Oroszországgal szomszédos Magyarországra sem s itt is mozdul-mozdul a nép lomha tömege, hogy szembe kerüljön urával.

Messze Keleten, Mandzuriában csodát mivelt a hazaszeretet, a katonai fegyelem s a vitéség. A kis Japán leterítette az Orosz óriást és a mukden és csuzimai ütközötek után joggal jelenthette Oyama tábornagy a Mikádónak, hogy „Oroszország lábainál fekszik”. Kénytelen-kelletlen ráfanyalodott a gögös cárizmus a bétére és a szabad Amerika földjén, Portsmouth városában találkoztak az Orosz és Japán békekövetek. Itt aztán az orosz diplomácia éppen olyan győzelmet aratott a Japán fölött, mint a japán hadsereg az orosz fölött. Ugy látszik, bármilyen vitéz és művelt is a japán náció, a diplomáciának, a csürés csavarásnak, hazudozásnak, a lóvátevési művészetnek nem olyan mesterei ők, mint az európaiak. A muszka Witte a zöld asztal mellett legyőzte az orosz komurát és hallatlan győzelmek, borzasztó vereségek után Japán nem kapott hadisaróot s Oroszország nem veszítette el egészen Mandzuriát. Azt is mondják egyébként, hogy maga a Mikádó kötötte meg a békét, a melylyel a japán nép nincsen megelégedve, mert a Mikádó úgy gondolkozik, hogy egy japán katoná élete többet ér egy millió rubelnél. Nem egy európai uralkodó tanulhatna embarséget a pogány japán nép császárától. Japán nem nyert egyebet, mint hogy jó ötven esztendőre tehetetlenné tette a muszkát széles Keletáziában, megnyerte a tenger feletti uralmat s Ázsia kulcsát, Port-Arthurt. Elvégre ez is megér néhány ezermillió rubelt.

megye nyakára küldött darabonihelynök, megérdemli, hogy foglalkozunk vele.

Brezovay András? Hol is olvastuk ezt a nevet? A hadsereg rendeleti lapja megadja rá a feleletet. Brezovay András cs. és kir. őrnagy, a magyar testőrség testőr helyettes őrmestere volt még öt nap előtt és öt nappal utóbb magyar főispán lett belőle, miután előbb legfelsőbb dícséret kíséretében tartalékba vonult. Hát csak nincs elég akarnok Magyarországra husz millió polgára között; katonatiszteteket kell kivezélni a törvényhatóságok élére. Szegény Kristóffy! Szegény Magyarország!

És mit mond mindehhez a hadsereg szolgálati szabályzata. A holt betű szigorúan eltiltja a katonát a politikától. De a holt betű csak arra jó, hogy az élő hatalom csúfot üzzön belőle. Egyébiránt a közös hadsereg szolgálati szabályzata nem szentírás a magyar ember szempontjából. Szegjék meg, ha úgy tetszik; de ne szegjék meg a nemzeti jogok eltiprásának előzetesével.

Nem is volna utolsó gondolat, ha minden vármegye élére cs. és kir. őrnagyot, vagy ezredes vezényelnének. Tartalékba se kellene küldeni, mert hiszen ugyis megint reaktiválják, ha a küldetése megszűnik. Megtarthatná egyúttal a vezényeletet is zászlóalja vagy ezrede felett, így sokkal nyomatékosabb lenne az intézkedése. És ez sem volna sokkal nagyobb foka az alkotmánytiprásnak, mint a darabontyvivők jelenlegi garázdálkodása. De több őszinteségről tenni tanuságot. Nyíltan dekrétálná legalább az abszolutizmust, amiben amugy is benne vagyunk; csak éppen a formákkal hintenek még ideig-óráig port a gyöngébbek szeméi közé.

Récsey Ádám bárót is úgy vezényelték 1848-ban a magyar miniszterelnöki székbe. A bekövetkező események forgatagja akkor megakadályozta a katonatiszt miniszterelnök tényleges működését, ma ötvenhét év után ismét a hadsereg lép a politikai küzdelem porondjára. Maga a miniszterelnök is katona. Látniuk a működéséből, mennyi politikai illommal és rétermettséggel teljesíti küldetését. Bizony csak a címe változott; de engedelmes alárendelt maradt új pozíciójában is.

Az ilyen kezdet után nem okozhat különös meglepetés a folytatás. Brezovay András a második. Jöhet a többi utána. Telik az anyagból és szörnyen kényelmes a velük való rendelkezés. Ezek a derék urak nem aggodalmaskodnak, nem hivatkoznak törvényre, jogra, mi egymásra, a mi jóra való hazafinak szigorúan kijelöli az utat, a melyen haladhat. A parancs parancs. Viseli a felelősséget, a ki katona. Jó katonának az a

legfőbb erénye, hogy vakon engedelmeskedik.

Katonai diktatura, a te hajnalod pirakadni kezd. Csak aztán bele ne fuljon a felháborodott népzület ocaájába.

Hortobágy hasznosításához.

Ma a Hortobágy-kérdésben, az alábbi két közleményt kaptuk:

Viszonzváltás Békessy László uradalmi igazgató ur cikkére.

Ugyanazon okok, melyek Békessy ur multkori cikkének megválaszolására iadítottak késztetnek ezuttal is arra, hogy Békessy urnak a „Debrecen” a mult hó 21-iki számában megjelent viszonzváltására reflectáljunk. Hosszas polemikába bocsátkozni nincs szándékomban, ezért én is a lehető legrövidebbre vonom össze mondandóimat.

Békessy ur igyekszik nekem megmagyarázni, hogy mi is hát a városnak ama kötelezőszerű gazdasági politikája. A magyarázatot ugyan nem defiszitásban, hanem tételes példákban adja. Bocsásson meg nekem Békessy ur azon szarény megjegyzésért, hogy hiszen a kötelezőszerű gazdasági politika fogalmával én is tisztában vagyok, csupán azt vagyok bátor megemlíteni, hogy oly vonatkozásban, mint a hogy az felhozva lett, nem állhat meg. Teljesen egyetértek Békessy urral abban, hogy a város kötelessége az, hogy első sorban és mindenek előtt saját polgárainak jólétét igyekezzék biztosítani. Ezt az igyekezetet az én javaslatom nemcsak hogy ki nem zárja, hanem ellenkezőleg elősegíti, mert a Hortobágy-nak tervem szerinti hasznosítása által a város polgársága igen tekintélyes jövedelemhez jut, mely jövedelemre mindenkor biztosan számíthat s emellett még magasabb erkölcsi célok elérését is lehetővé teszi. Ellenben a Hortobágy-nak házi kezelésbe vétele esetén — ami egyébként teljesen kivihetetlen is — ez a jövedelem éppen nem volna biztos és nem volna állandó s e mellett a mezőgazdaság fejlesztése és mezőgazdasági gyárparás házi ipar létesítéséről szó sem lehetne. Egészen más dolog az, ha a város kisebb vállalatát maga kezeli. Teszi és teheti ezt egyrészt azért, hogy jövedelmeit fokozza, de nem azért, hogy kartellek, ringek, trósztok alakítását megakadályozza, aminthogy ezek ily módon nem is akadályozhatók meg, de teheti másrészt azért is, mert kisebb vállalatának kezelését a rendelkezésére álló munkaerő és berendezések szaporítása nélkül végeztetheti. A Hortobágy kezelését ezekkel egy kalap alá vonni nem lehet.

A mi egyébként azt illeti, hogy a Hortobágy hasznosítási jogát a városnak kiadni nem szabad, csak azt jegyzem meg, hogy hiszen javaslatom megvalósítása esetén is megmaradhat ez a város polgársága kezében, tessék csak azt a bérlő részvénytársaságot város polgárai, mint a bérlő részvénytársaság tagjai, közvetlenül, a városnak fizetendő bérösszeg révén pedig közvetve, tehát kétszeresen részesülnek a Hortobágy jövedelmében. Ha azonban a város polgárai ezen részvénytársaság megalakítására nem vállalkoznának, bizony nem találnék semmit abban, hogy ezt idegenek csinálják meg.

Czáfolni igyekszik Békessy ur azon elenveéseimet, melyeket felhoztam arra nézve, hogy a cukorgyárt nem Debrecenben, hanem a Hortobágyon kell felállítani s főként a hortobágyi talajnak a répa természetére alkalmatlan voltát hozza fel, mint olyan cskot, a mely miatt a cukorgyárt a Hortobágyon létesíteni nem lehet. Teljesen igaz van B. urnak, hogy gazdák között az, hogy a cukorrépa minő talajt kíván, vita tárgyát nem képezheti. De még kevésbbé lehet vitatkozni a felett, hogy azon területek, melyeken a cukorrépa tényleg termelhető, alkalmas e a répa termelésre, vagy sem. Már pedig az elvitázhatatlan tény, hogy a Hortobágy tajaival teljesen azonos területeken a répa termelés rendszeresen folytatott; ki van tehát zárva, hogy a Hortobágyon répa termelés sikerrel folytatható ne legyen. Ha tehát álláza is azt hogy minden cukorgyár rá van utalva arra, hogy maga is természetesen répát, a Hortobágyi cukorgyárt akkor sem kellene félteni. Meg egyébként jegyeznem, hogy az állítás, mintha a cukorgyárak csak muszájából szerveznének gazdaságokat, mert muszáj, hanem azért mert a gazdaságaikban termelt cukorrépat a gyárban, a gyárban termelt melléktermékeket pedig gazdaságaikban igen jól tudják értékesíteni.

Olyan cukorgyár különben a melyik üzemét a saját maga által termelt répájából fena tudná tartani, Magyarországon nem létezik.

Védelmébe veszi Békessy ur a volt debreceni cukorgyárt s állítja, hogy az kiválóan életképes volt. Hát én mindent elhiszek, csak azt nem tudom megértetni, hogy ha az oly kiváló jó vállalat volt, miért kellett annak megszűnnie?

Bizony én is arra térek rá, hogy ebben a kérdésben mi egymást alig érthetjük meg, ép azért nem is vitatkozom tovább, itélje meg kiki elfogulatlanul, hogy kettőnk közül kinek van igaza.

Megvádol Békessy ur azzal, hogy az

A cári zsarnokság veresége, a háboru okozta borzalmas nyomorúság felébresztette a szabadság után áhítozó tömegek szenvedélyét: s az orosz munkásság szövetkezve a polgársággal s a felvilágosult nemességgel kiront az utcára harcolni a szabadságért részletes forradalom útját ki a fehér cár birodalmában. Hol Szentpétervárott, hol Moszkvában, Rigában, Kronstadtban, Odessában, Szebasztopolban ütött ki a forradalom s véres, érdekes, nagyszerű eredményeket produkált. A forradalomban a vezetés szerepét, a szociáldemokrata munkásság ragadta magához és sok tízezernyi munkás vére hullása árán elért már annyit, hogy a szorongatott cár több manifesztumban szabadságot, alkotmányt, népképviselőházat ígért az orosz népnek. De a forradalmárok nem hisznek már a cárnak, azt követeli, hogy nyomban, azonnal lépjen életbe az alkotmány s amíg ez meg nem történik, meg nem szűnik az orosz nép vérenek hullása. S lehet, hogy ez a harc az orosz császárság teljes bukásához fog vezetni.

Nálunk Magyarországon is cifra állapotok vannak mostanában. Csak az ugynevezett legöregebb emberek emlékeznek rá, hogy olyan bajokban lett volna hazánk, mint éppen ebben az esztendőben. Éles vicszár támadt a király és a népképviselő között s e viszályban a munkásság a király mellé áll a népképviselőt ellen, mert a király kényeret és jogot ígér a népnek. Ugy

vagyunk, hogy bizony egyelőre úgy látszik, mintha a szociáldemokraták kezében lenne az ország sorsa. Ki hitte volna ezt még egy év előtt? Észre sem vettük, alig akartuk meglátni a magyarországi szociálistákat s most, hogy a hatalommal való szövetkezés révén szabadon mozoghatnak, olyan hatalmasak és erőszakosak lettek, különösen Budapestben, hogy félelemmel töltönek el mindenkit.

Az általános szavazati jogért küzdenek a szociálisták és a lehető legerőszakosabban követelik azt, hogy félre téve minden egyéb teendőket, mindenekeletit ezt valósítsák meg. Ebben támogatja őket a hatalom is.

Aggodalommal nézünk a sötét jövőbe. Adja Isten, hogy ne legyen vérfürdő Magyarországon. A jelenlegi helyzet kiváltja az összes népszenvedélyeket s ahol az ilyen szenvedélyek egymással összeütközésbe kerülnek, ott — sajnos — csak vér oldhatja meg a nagy, izgatató kérdéseket. De reméljük, hogy a szörnyű konfliktus a nemzet, a király és a nép között békésen fog elintéződni s Magyarország ezután boldog jövő elé nézhet.

Meg kell emlékeznünk itt egy felette érdekes, vértelen forradalomról is, mely egy királyt fosztott meg egy trónról és egy országtól. Oszkár svéd és volt norvég királyról beszélünk, akit egy jóval jelentéktlenebb kérdés miatt mint például a magyar vezény-

szó: a norvég parlament detronizált. S Svédország és Oszkár király kénytelen kelleetlen belenyugodott a trónfosztásba, nem akarta, nem mert a bátor norvég néppel háborút kezdeni s ime, már új király a dán herceg, VII. Hákon ül Norvégia trónján.

A szociáldemokraták mindenütt Európában nagy szerepet játszanak immár. Németországban azzal ijesztettek rá a világra, hogy kimondták, hogy szükség esetén megcsinálják az általános felforgató forradalom bevezetését, az általános sztrájkot. S hogy most szerte Európában oly lázas sietséggel erősítik a hadseregeket, annak nagy részt e szociális forradalomra való készülődés az oka.

Az osztályharc és forradalom esztendejében kevés bejegyezni való van a tudomány és irodalom terén. A muzsák elhívatgatnak a fagyverek csattogása közben. Jelentékeny dolog az, hogy Párisban és Berlinben tudós orvostanások hirdetik, hogy megtalálják, meg kell találniok az emberiség egyik legnagyobb ellenségének, a tüdővésznek gyógyító szérumát! Ha ez megtörténne, ez nagyobb siker lenne egy győzelmes háborúnál.

Krónikás.

általam annyira hangoztatott szociális missziót szem elől téveszttem midőn azon szerinte veszélyes elvet hangoztatom, hogy mindenki igyekszik földjéért minél magasabb bért elérni. Engedelmet kérek, ez az általános ismeretes és érvényben levő tény a szociális misszióra semmiféle kihatással nincs. En a szociális missziót nem abban látom, hogy a bérbe adandó föld bérét alacsonyabban állapítsuk meg, mint a menajit az tényleg megér, bár viszont azt sem tartom megengedhetőnek s ezt multkor válaszómban megállandónak is nyilvánítottam, hogy a bérbeadó illetéknél magasabb bért igyekezzék a vállalkozókból kiperéselni. Az én tervem szerinti szociális misszió abban rejlik, hogy egészséges bérleti alapon egy tekintélyes bérlő csoport szerveztessék, a mely a kis bérlőket nem csak létfeltételeinek alapját találja meg, hanem a nagy bérlő védő szárnyai alatt annak oktatása és utmutatása mellett sajátítsa el a magasabb színvonalon álló mezőgazdaság ismeretét, tanulja meg az ipari termények művelését, termesztését s ezeknek feldolgozása képesen ismerje meg a háziipari termelés sokoldalú áldásos hatását, hogy ne legyen egyedül csak a mag termelésre utalva s ne keljen magát csupán az itt elért keresetéből tengetni, — a mi különösen egy-egy rossz termés esetén sokszor még az éhenhatástól is alig képes megmenteni a földmivest. Ellenben ha a háziipari növények termelésével és azok feldolgozásával megismerkedik s ha gazdálkodás mellett úgy magát mint családjának tagjait ipartermékek előállításával foglalkoztatni tudja, s az így előállított iparcikkek eladásából nemcsak jövedelmét gyarapítja, hanem a drága és rossz bolti áru helyett saját maga szötte fonta ruhával tudja magát és háznépét felruházni, akkor annak a földmivestnek már nyomorúságosan rossz helyzete kétségkívül gyökeresen meg fog javulni s az eddigi tengődés helyét jólét, anyagi és erkölcsi színvonalának emelkedése fogja felváltani. Ez az a szociális misszió a minnek elérésére javaslatom megvalósításával biztosan számíthat.

Kövendy Domokos.

II.

Elég-e 933 db. legelő a szarvas-marhának?

Kövendi Domokos ur a Debreceni Reggeli Ujság december 20-iki és a Debreceni Gazdasági Lapok január 1-iki számában azt írja Békesy László urnak írott válaszában, hogy: *a kezelésem alatti macsi uradalom átlag 600 drb. gulya marhát tart, legelőnek pedig van hozzá se több, sem kevesebb, mint 350 hold.*

Boosáson meg Kövendi ur, hogy kétségbe vonom ezen állítását, én úgy tudam, hogy mindössze véve, az ökrökkel együtt sem igen van több 600 drb. marháknál, körülbelül az a 200 ökör, a mi a Macson van és az a 100 és néhány fejű tehén a Macson van mindig jászlon, tehát nem igen legel sohasé, hacsak a tarlón nem, nyáron; a Vajdapoloson pedig legelt a nyáron, amit a közel levő szomszédoktól tudok, az ártézi kut körül 44 drb., a másik legelőrezen pedig nem egészen 40 drb., a tanya előtt levő legelőn pedig az ott való 36 drb. ökör, tehát azon a 350 holdas legelőn még csak 150 marhánál sem legelt több.

Az ottani ökröket május hó derekán eresztették legelni és alig várták, hogy a bükkönyt vágni lehessen, mindjárt a jászlon etették, tehát nem egészen 5 hétig volt legelőn; aztán a többi körülbelül 74 drb. marhát szintén május dereka felé hajtották ki a Macsraól, szép fényes szőrrel telt combokkal, vigan ugrándozva, arra 350 holdas okszerűen legeltetett legelőre és alig várták, hogy az első szekér törek lejjöjjen a gépen, rögtön vitték eléjbe; nagyon jó étvágygyal is

fogyasztották s mégis mikor nyár derekán elhajtották őket, a macsi tarlólegelőre, alig bírták az inokat fenni. Nem látok én benne egyéb okszerűséget, mint a késői kihajtást (a mit 15 év óta én is mindég hangoztatam a többi gazdátársaimnak) egyébként csakugy, vagy még többször bejárta naponként a legelőjét a marhájok, mint a hortobágyi.

Tisztelt Kövendi ur, én nem tartom helyes dolognak az ön jövő század regényébe illő tervezete mellett még az ilyen valótlan állításokkal is félrevezetni a hozzá nem értő nagy közönséget.

Végül arra kérem Kövendi urat, hogy a jövő április hó elején azokat, akiknek olyan nagyon tetszik az ön tervezete, legyen szives kivinni a Vajdapolosra, hadd lássák meg azok az urak, hogy mit nem kell csinálni az olyan földdel, mint a Vajdapolos meg a Hortobágy.

Kertész János.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, jan. 2.: „Közönyt Közönnyel.“ Énekes vigjáték. (C.)

Szerda, jan. 3.: d. u. Gyermek előadásul „Suhanc.“ operette. Utánna Behrmann gondolatolvasó fellépte.

Este: „Szénes legény, Szénes leány.“ operette. „Báلكirálynő.“ bohózat. (A.)

Csütörtök, jan. 4.: „Faust.“ opera. (B.)

Péntek, január 5.: „Boszorkányvár.“ operette. (C.)

Szombat, jan. 6.: „Fehér Anna.“ dráma. Ujdonság. (A.)

Ünnepi előadások a színházban.

Szombatom Jókai Mór *Dalma* c. történelmi drámája szép ház előtt került színre. Szép sikere volt Almásy Lolának aki a címszerepben azt igazolta, hogy jó drámai színésznő is. A harmadik felvonás után hatszor tapsolták lámpák elé. — Kivüle Krasznay Ernő, Markovics Margit és Ternyey Lajos váltak ki jobb alakításaikkal az előadásból. Ó-év utolsó napján délután a „Csepürágók“ telt ház előtt került színre az ismert ensembleban. Új év első napján tegnap délután a „János vitéz“ operetten mulatott megegyeszer a közönség, este pedig a „Csöppség“-ben tapsolt különösen Zilahy Gyula művészi alakításának, Szabó Imának, Szakácsnénak, Markovics Margitnak és Szakács Andornak.

Közönyt-közönnyel. Ma este ez a klasszikus vigjáték kerül színre, melyben Zilahy Gyula legnagyobb diadalait aratta a budapesti „Nemzeti“ színházban.

Behrmann gondolatolvasó a színházban. Holnap délután az ördögös Behrmann, ismert gondolatolvasó vendégszerepel a színházban. Bizonyára zsufolt ház fog bámulni az ő csodálatos gondolatolvasásaira. Ugyanakkor a *Suhanc* operettet adják a címszerepben Fóthy Fridával.

Szénes legény szénesleány. Zilahynét ebben a darabban ünnepelte a múlt héten a közönség. Holnap este megint fellép a régi bájos zenéjű operetten s az „A“ bérlőknek is alkalmuk lesz látni e szerepben Zilahynét. Ugyanakkor Zilahy Gyula a „Báلكirálynő“ vigjátékban ismét eljátsza utóéletlen, pompás Fodor Taszilóját.

HIREK.

Politikai újév.

Az újévi üdvözlétekből s azokra adott válaszokból mindenki azt a becsapást nyerheti, hogy abban az esetben, ha a válság nem jobbra, hanem még rosszabbra fordul, ennek oka nem a képviselőház szövetkezett többsége lesz. — Kossuth Ferenc kimondja, hogy az alkotmányos megegyezésre és arra, hogy a nemzet álláspontja és a korona álláspontja egyformán tekintetbe vétessék, a nemzet mindig kész. Ebben az irányban még most is folynak a kísérletek, de Kossuth szavain áttör az a komor aggodalom, hogy vajjon ezen a kísérletek sikerre fognak-e vezetni?

Gróf Andrássy Gyula egész határozottsággal hangoztatja, hogy legfőbb célja és törekvése létrehozni a békés kibontakozást: de szavain az a remény, hogy e törekvést siker is koronázhassa, nem csillan át.

A mit Kossuth Ferenc a Sággy Gyula üdvözlő szavaira, a mit gróf Andrássy Gyula az Issekutz Győző üdvözlő beszédére kiemel, első sorban a nemzet féltésére ellenállása felletti érzeti megnyugvás és öröm. Csak ebben az egyben lehet bízni, ezeken kívül más egyébben bízni alig lehet. Kossuth Ferenc odaállítja a korona elé a lefolyt év tapasztalatait. A nemzet elleni támadás nem tudta a nemzetnek sem morális, sem gazdasági erejét megtörni, ellenben a tények logikája az volt, hogy a függetlenségi tábor folyvást növekedett.

Andrássy plasztikus világossággal tárta fel a lefolyt év tanulságait mellett a jövő képét s abban a nagyhatalmi állás megrendülését, a hadsereg harcoképességének elzülését, ha a benső szükség nélkül indított harc még tovább folyik; de egyikük sem meri azt remélni, hogy a tanulságok meg fogják hozni a jobb fordulatot. S Andrássy kijelenti, hogy míg a békés megoldás biztosítékai föl nem tűnnek a láthatáron, mindaddig, amellott hogy a békés megoldást keresi, ki fogja venni a maga részét a harcból.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke pedig, Szivák Imre üdvözlőre adott válaszában egyenesen harci riadót fúj. S abban az esetben, ha az alkotmány támadása tovább folyna, hatékonyabb önvédelmi fegyvereket lát szükségeseknek az eddigieknél. Mindezek egész komorságukban tárják fel a jövőt, mely vigasztalan és bizonytalan. Annyira komor e kép, hogy ha „bizonytalannak“ látjuk a jövőt, ez még a jobbik eshetőség. Mert az emberek többsége úgy érzi, hogy a harc folytatása, sőt a törvénytelenesség fokozása csaknem bizonyos.

De akár bizonytalan, akár bizonyos, az újévi beszédekből kétségtelen, hogy a nemzet vezérei minden eshetőségre készen vannak s hogy az egész nemzet mögöttük áll. Kétségtelen, hogy a nemzeti ellenállás egyességét ezután még kevésbé fogják letörhetni mint eddig. Kétségtelen, hogy a nemzet vezéreinek okossága és szilárdsága mentes az elkövethető hibáktól s kétségtelen végül, amint ezt Szivák Imre nagyon helyesen fejezte ki, hogy azon a téren, ahol a nemzet történelmi fejlődése mindig csak jogainak diadalában érvényesül, Európa összes országai közt Magyarország sem lehet kivétel.

Bármily komor tehát a jövő képe, nagy megnyugvást keltezik a nyilatkozatok. A tisztességes béke a szövetkezett többség részéről in optima forma föl van kínálva. Ha el fog utasítottani, egész Európa másként fogja látni a magyar nemzet harcaát, mint látta eddig. Az abszolutizmus kudarcos és morális veresége már kezdetén meg lesz pecsételve.

— **Új év a városokán és a megyén.** Vecsey Imre főjegyző vezetése alatt tiszteltgett a tanács újévkor Kovács József polgármester előtt. Vecsey Imre rövid meleg szavakban tolmácsolta a tisztikar jó kívánságait. Kovács József megköszönte az üdvözlést s válaszában hangsúlyozta, hogy a nemzeti ellenállás az új megyefőnök kinevezésével Debrecen városának tisztikarára is súlyos

napokat hozhat. Az új esztendő fokozott éberségben találja a tanácsot.

— Bármit rejteget — ugymond — máhében a beköszöntőt új év, bizik abban, hogy a hazafias tisztviselők szíradan megállják helyüket a nemzeti ellenállásban.

Hajdúvármegye székházán Pénzes Sándor árvaszéki elnök vezetése alatt tisztelgett a tisztviselői kar Wessprémy Zoltán alispánhelyettes főjegyzőnél és üdvözölte szép beszédben. A főjegyző meghatottan mondott köszönetet és biztosította a tisztikart, hogy e jelen, válságos időben híven fogja teljesíteni hazafiai kötelességét, végül felhívta a tisztikart, hogy tartsanak ki a nemzeti küzdelemben és legyenek szolidárisak egymással és vele.

— **Döntés a villam-telep ügyében.** A novemberi közgyűlésen a város úgy határozott, hogy a Ganz gyár és a Siemens és Schucker-cégeket póttájanlat megtételére hívja fel. Mindkét cég be is adta zárt póttájanlatát, melyeket holnap, szerdán fognak felbontani s ez ügyben a legközelebbi közgyűlésen fognak véglegesen dönteni.

— **Az új megyefőnök diszhintója.** Az új megyefőnököt, Kovács Gyusztáv fiókdarabontot ugyancsak várja a közönség. Még hintója is akadt, amely minden vonatnál várja e hírhedt alakot. A diszhintó ütött kopott, ócska gyászkoosi a szent Mihály lovas fogata, méltó e silány gyászvitéhez. A gyászkoosi oldalán hatalmas betűkkel e fölírás olvasható:

**Kovács Gyusztáv
megyefőnök diszhintója.**

Eredetileg ötös fogatot terveztek, de a Hortobágyról behozott szamarak nem tudtak hozzácsokni a kisvontat csemetéséhez, így hát két talyigás ló húzza a gyászkoosít, megyefőnök diszkocsiját. Így hát mégis gondoskodott a figyelmes rendezőség a szofogatról, mert a derék bérkocsisok közt úgy sem akadna olyan bitang, aki beszállítaná ezt a feketesárga ragályos lázban szenvedő gyászmagyart.

— **Függetlenségi bál.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt január 6-án tartja az „Arany-bika” összes termeiben farsang nyitó bálját, amely a farsang legnépesebb mulatsága lesz. A párt bálja iránt nemcsak Debrecenben, hanem messze vidéken is nagy az érdeklődés.

— **Az utcai lövöldözések.** A közbiztonsági állapotok nagyon gyengék voltak a nyáron és az ősszel, aminek következménye az lett, hogy a közönség felfegyverkezett. A külvárosokban minden háznál van fegyver, sőt nemcsak felnőttek, hanem az inasok és mesterlegények is viselnek revolvert, aminek a következménye temérdek baleset és kihágás, no meg oktanul rémület. Az ó év utolsó napján a bucsuzásnak legkülönösebb módját minden esetre Szabó Áron Blazsek Ferenc találta ki, akik széles jó kedvükben revolverrel rémitgették a közönséget. Szabó Áron több lövést is tett, melyek azonban szerencsére senkiben sem okoztak kárt. Blazsek pedig csak egy bérkocsi ablakát zúzta be. A két lövöldözőt a rendőrségre kísérték, hol elkobozták tőlük a veszedelmes fegyvereket. Ujév estéjén Puskás Lajos nevű cipészegéd az esteli órákban hatlövétű revolverrel felfegyverkezve a Nyomatató utcán mindenkinéket utjára állotta. Egy 15 éves gyermeket csaknem halálra rémitett. A szegény gyermek kétségbeesetten sírva könyörgött, hogy ne bántsa. Csúpán a véletlenül köszönhető, hogy megszabadult. Gyors futással igyekezett menekülni, miközben Puskás költője utána löött. A golyók nem találtak. Puskás dühbe ekkor az Oleváry Zoltán táblabíró kivilágított lakása ellen fordult. Olevárynál ekkor

estély volt s nagy vendég sereg gyűlt egybe — vendég szerető házában. — Képzelték, milyen nagy volt ezek közt a rémület, mikor az utcai ablakok hatalmas üvegtáblái csörömpölve hullottak alá és a golyók a társaság fejei felett furódtak a falba. A lövéseket Puskás Lajos tette, aki veszedelmes játékát bámulatos hidegvérrel akarta folytatni tovább, azonban ekkorra már a lövésekre figyelmessé lett rendőrök elfogták és a rendőrségre vitték, hol felfüggyelést alá helyezték. A vizsgálatot megindították ellene is.

— **Megfelebbezett választás.** Ma nyújtották be a Varga-utcai városatyaválasztás ellen a felebbezést. A felebbezésben számos, érvénytelenítő okot sorolnak fel.

— **Botrány a színházban.** Az újév hangulat meglátszott tegnap este a színház házmesterén, a ki estenkint prómes bundában, nagy bottal teljesít kapusi szolgálatakat. Ugy látszik megártott a derék hajdunak a sok borralaló, meg a bor, mert tökréze gen támolygott előadás alatt a földszinti folyosókon, nem kis megbotrányozására a földszinti közönségnek. Részegségében annyira megfelebbezett magáról a derék magyar, hogy a legáljasabb káromkodásokkal és inzultusokkal illette a páholyokba és a földszintre siető hölgyeket és urakat. Végre egy uri ember rendőrt hívott elő, aki azonban a félelmetes Cerberust nem merete kitesékelni a folyosóról. E jeles firmát, a kinek ez nem az első stíkfija az igazgató, de különösen a színházfelügyelő tanácsnok figyelmébe ajánljuk a leghatározottabban követeljük elbocsájtását.

— **Nem akar főispán lenni.** Toprongyos csavargót vallattak a minap a rendőrség bünygyi osztályán.

— Hát nem akarsz a jó utra térni te bitang? — mondják neki.

— Dehogyan nem. De nem kapok hivatalt.

— Már hogyan kapnál! Most ugyanis keresnek a főispánnak való embert.

— No már olyan elzüllött ember még nem vagyok — felelte a rendőri börtön állandó lakója, a toprongyos csavargó.

— **Lövés a homokkerti Olvasó kör bálján.** A homokkerti Olvasókör táncestélyen Molnár Sándor géplakatos szóváltásba elegyedett Sívágó József rendezővel. A szóváltásból tettelegesen inzultus keletkezett, amire Molnár revolverrel felelt. Három lövést tett ellenfelére, de nem talált. Molnár már a mulatság kezdetén magára vont a figyelmét a táncoló közönségnek, akiknek kérelmére Sívágó több ízben figyelmeztette Molnárt. Ennek dacára Molnár nem hagyott abba viselkedésével, erre maga Sívágó ment hozzá s felszólította a távozásra. Heves szóváltás keletkezett közöttük. Sívágót a kihívó viselkedés annyira kihozta sodrából, hogy Molnárt areul ütötte. A nyilvános bántalomra Molnár azzal felelt, hogy kirántva revolverét, rálétt Sívágóra. A táncoló közönség közt nagy rémületet okoztak a lövések. Jó időbe került, míg a megrémült közönséggel meglehetősen értetni, hogy nincs semmi baj s újra megkezdtek a táncot. Molnárt, aki tők részeg volt, feljelentették a csendőrségnél, mely megindította ellene a vizsgálatot.

— **Az önértetes disztők.** Ujév napján délután 5 órakor a színház 9 disztője hirtelen beszüntette a munkát. A disztők átvonultak az „Angol királynő” kisvendéglőjébe, az ugynevezett „bundá”-ba és kijelentették, hogy estére nem lesz előadás. A munkabeszüntetés oka az volt, hogy a színház igazgatója őket ok nélkül leszdita, holott ők nem hibáztak, mert a karmester adta a hibás jelzést. A békéltetési tárgyalás során, amelyet Vetésy Béla rendőrfogalmazó vezetett, kiderült a tévedés és miután Zilahy Gyula színházigazgató belátta ezt, bocsánatot kért a derék munkásoktól, akiket oktanul, tévedésből megsértett.

— **Házasságkötések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt hét folyamán házasságot kötöttek: Tóth Sándor — Nagy Ágnes, Szendi János — Jobbágy Erzsébet, Kovács Gábor — Kovács Juliánna, Ussó János — Orbán Mária, Nagy Mihály — Varjas Juliánna, Móricz Bálint — Blaskó Juliánna, Gardó József — Laki Erzsébet, Szabó András — Nagy Juliánna, Kis Inre — Andirkó Erzsébet, Borostyán Jenő — Gyarmati Mária összesen 11 pár.

— **Tolvaj oseléd.** Mandelbaum Lipót Csokonai-utca 9. sz. a. lakos panaszt emelt Bordán Zsófi nevű oselédje ellen, hogy 8 korona értékű ócska köpenyét az ólból ellopta.

— **Gyanús alakok.** Szombat este a Kossuth-szállóba két cilindres alak állított be és szobát kért. A vendéglős halálra ijedt. Azt hitte, hogy az új főispán és társa a két cilindres ur.

— Irják le a nevüket előbb, addig nem nyithatok szobát.

Az idegenek nem tudták mire vélni a dolgot, de azután leírták a neveiket. Kitért, hogy a két idegen lipótvárosi hangzású nevet viselt. Mikor a vendéglős elolvasta, boldogan felsóhajtott.

— No, csak hogy nem a főispán egyik se!

— Hát az baj lett volna? — kérdezte az egyik vigé.

— Mit? A derekát letörtém volna! — kiáltott fel az udvaros, aki a háttérben állt és a hatalmas furkót, amelyet a kezében tartott, mutatta, hogy a főispán fogadtatás méltó lett volna a darabont-alakhoz.

— **Uj virágterem.** A Dréher sör-csarnok tulajdonosa Márkus Jenő egy teljesen új diszes termet rendezett be, melyet ajánl társaságoknak „bankettek”, „vaosorák”, „lakodalmak”, „mulatságok” társas összejövetelekre alkalmas külön bejárattal. E diszes terem címe Virág étterem.

— **Vesztett kutyák garázdálkodása.** Az ünnepek alatt nagy rémületet keltett a Szotyori-telepen, hogy az ottani kutyákat vesztett kutyák marta össze. A rendőrség intézkedett, hogy az összes Szotyori-telepi kutyákat kiirtsák. A főkapitány az elzárólatot sürgősen elrendelte.

— **Köszönet nyilváníás.** Városunk fűszerkereskedői a múlt évben tudvalevőleg abban állapodtak meg, hogy újévkor nem osztanak ajándékokat, hanem az e címen kiadni szokott összegeket jótékony célra adozzák. Ez a dícséretes megállapodás a most következő újévre sajnos már nem jött létre. Koncsok Géza, Frits Károly és Kovács Mihály urak ennek dacára fentartották a megállapodást s így újévi ajándékot ez uttal sem fognak osztani. Az ily módon megtakarított összegek fejében Koncsok Géza ur 100 koronát, Frits Károly ur 40 koronát, Kovács Mihály ur 30 koronát volt szíves adományozni a kereskedő társulat által tervezett kereskedelmi menház javára. Amidőn nevezett kartársaimnak a társulat nemcsak ölelő törekvésének támogatásáért köszönetet mondok, megemlítem, hogy a fűszerkereskedők menház alapja a fenti adományokkal 1879 kor. 43 fillérré emelkedett. Zádor Lajos elnök.

— **Magyar ember nem használ másot csak a híres Hajdusági pedrőt,** mert legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca.

— **Önnek is tudni kell.** Antidol a londoni és berlini kiállításon arany éremmel lett kitüntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fejfájás, migraine és nátha ellen. Egy üveg K. 1.20. Kapható Murakösi, Mihalovics, Grósz Nagy Ferenc, Tóth Béla, Radákovics Géza és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

x Pénzközlőnőket házra, földre a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyósított a „Budapesti takarékpénztárak képviselőisége” Debrecen, Csapó utca 12. sz. a.

x Egy kettő szfp írásu irodai teendőkben jártas fiatal ember, dr. Kardos Samu ügyvédi irodájában azonnal alkalmazást nyer. Gépen író előnyben részesül.

TAVIRATOR.

Uj béketárgyalás.

Wekerle és Apponyi kísérletei.

Budapest, január 2. Az a reménység, hogy az ujevi nyilatkozatok után némi változás ad be a politikában, nem minden alap nélküli volt. Két kiváló politikus gondoskodott már az ünnepek előtt róla, hogy Lukács Lászlónak meddő békekísérletet hathatósabb és sikeresebb kövessék. Wekerle közölte az ellenzéki politikusokkal, hogy kibontakozási terve van és hajlandó ezt a tervet meletkes embereket közzé, ha hozzájárulnak. Erőltetve ma politikuskorokban a beszélgetés és mindenütt reménységgel néznek elébe. Ez a vállalkozás tegye megindítani a válságnak immár hányadszor megfenekeletti szeretere. Az új béketárgyalásról alábbi értesülésünk számol be:

Az újabb béketárgyalások fontalat Wekerle Sándor, a közigazgatási miniszternek véve kezde. A mozgalom komolyan kezmetel ezelőtt indult meg. A tervet gróf Apponyi Albert vetette fel Wekerle Sándor előtt a vele folytatott magánbeszélgetés során. Az egyszerű eszméket komolyabb beszélgetés követte, hogy miképen lenne az országot zavartalanul vezetni. A kibontakozási programot meg nem dolgozták ki, de Wekerle már emlekezése előtt Fejervaryval és a mikor ennek a bekeze való hajlandóságát meggyőződött, Kossuth Ferencet kereste fel. Ennek eredménye Fejervary ujevi beszede, a mely a bekeze való hajlandóságot nyilatka ki is jelentette. A béketárgyalások folyamán megállapodások szünek, de az biztos, hogy a tárgyalásokat folytatják. Kossuth a partvezetése az ujevi üdvözlések után el is mondta, hogy ohajtja a merőbbi biztosságos bekeze.

Nemzetiségi feszkelődés.

Budapest, január 2. Turocói jelentik, hogy Halmos Ottó nemzetiségi agitator közti akart alakítani. A hatóság nem javasolta az alapszabályok megerősítését, amit a miniszter helyben hagyott.

Az orosz fölkelés.

Péttervar, január 2. A forradalom itt ugyszorvan teljesen el van nyomva. A munkai miniatéle megkezdik. Ma mar a lapok is megjelentek. A vasuti forgalom a mai napon indult meg.

Bachmut, január 2. Tegnap itt kisebb fölkelés volt, amelyet azonban a katonaság hamar elfojtott. A tüzérség bombázása mintegy hatvan hazat rombolt össze.

Moszkva, január 2. A Prokhosov gyárban a forradalmárok tőfeszkekében levő csapat letette a fegyvert.

Közgazdaság.

Milyen idő lesz az 1906. évben? Sirius jövendölése szerint januárban a tartós és száraz hidegtől egyáltalán nem kell tartani, mert hó, eső és köd váltakoznak, itt ott pedig szélvihar havazással. Februárban az idő hideg, sőt több napon át viharos és szeles. E hó 9 én elsőrendű kritikus nap teljes holdfogyatkozással, melynek kezdete nálunk is látható lesz este 6 órától 10 óra 40 percig. Kilencedike után viharos hideg szél, több helyen hó, csepadékkal. E hó második felében már enyhébb idő várható kevés esővel. Márciusban az idő hideg, szeles, esős, ködös, némely napon viharos eső hócsapadékkal. 17-től kezdve szép enyhe idő várható kevés esővel. — Áprilisban az időjárás szeszélyes, esős és hócsapadékok váltakoznak a következő napokon: 2, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 19, 26, és 28 án Egyes napokon viharos szelek várhatók. Május szépnek ígérkezik, itt ott zivataros esőkkel. Csepadékos napok a következők: 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 21, 23, és 24-én. Junius átlag véve száraz s medárd napok ígérkezik. A szokásos Medárd napi esőzés ez évben elmarad. Zivataros esők 4, 5, 6, 10, 11, 21, 24. és 29 én várható.

Regény-Csarnok.

A börtön.

Írta: Molnár Ferenc. 4.

A miniszter embere előtt egy rabot se rugtak, ütöttek. Minden olyan volt, mint azok a kis mintázemek, amelyeket a nagy gyárak a kiállításon berendeznek s amelyek nagy deficitel dolgoznak a közönség szemelátára és a szakkörök nagy meglepedésére. Egyszer aztán ott is hagyta a fogházat, az igazgatónak megígérve, hogy minden jót elmond róla a miniszternek. S amikor a poros országuton a vasut felé ment s mögötte vitte egy fogházor a podgyászát, talán mindenét odaadta volna azért, ha most láthatná a fogházat, amikor nincs ott, amikor a rabokat ütik, sötétbe zárják, amikor az öröket megvesztegetik s a koszt komisz.

Nem lehet, nem lehet.

IV.

A kis kocsmába már szomoruan ment. Szinte megjedtek a diákok, amikor meglátták. A kezdődő tanévre nem is hirdetett kurzust az egyetemen. A miniszterhez el se ment. El se bucsuzott a fiuktól, csak egyszer elutazott.

Egy vidéki városban telepedett le idegen név alatt. Azt mondta, hogy ügynök. Egy hónap alatt elérte, hogy — bár nagyon kevesen ismerték — szépen elkeveredett a városka lakói közé. És mindegyre izgatottabb lett. A ruházatával sem igen törődött, nem borotválkozott, várta a napot, amelyet kitűzött.

S amikor annak a napnak az estéje elkövetkezett, minden holmiját kidobta, zsebébe tette irásait és nekiindult a kis városnak. Kifelé ment s hosszas séta után éjjel körül megállott egy fal előtt. Ebben a perben egy nagy lélegzetben izzott minden vágys, reménye, rajongása. A homlokára tette a kezét, aztán átvette magát a falon. Beugrott a kertbe.

— A bemászás szükséges — gondolta, mert nem biztos, hogy lesz alkalmam zár-törést elkövetni.

Majd a zsebtől tapogatta meg, amelyben egy revolver volt. Csak azért, hogy nála találják. Mert ez így van körülírva a büntetőtörvényben. A kerten át a házhoz lopózott. Csend volt és sötétség. A házban mindenki aludt.

— Csak még most észre ne vegyenek — mondta halkán.

(Folyt. köv.)

MAGYAN állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmár (toher v. sz. sz.) —	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorav.) —	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36	
	m. á. vasutól	reggel	5	35
	vásártérrel —	reggel	5	44
	d. e.	8	09	
H.-Böszörmény	vásártérrel —	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	11	11
felé	vásártérrel —	d. u.	11	20
	m. á. vasutól	d. u.	4	41
	vásártérrel —	d. u.	4	54
	este	7	—	
	este	7	07	
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16	
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 9 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyorv	este	6	40	
Budapest — Nagyvárad felől —	[éjjel]	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57	
Szatmár — M.-Szegebről — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat) —	d. u.	10	11	
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	48	
Szatmár felől — — —	este	8	04	
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31	
	vásártérre —	reggel	7	33
B.-Sz.-Mihály	mávasúthoz	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	vásártérre —	este	6	22
felől	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	35	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

Te

sohasem találsz hathatósabb és jobb bőrápoló szert mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes aró szín elérésére, mint a

Bergmann-féle hiltomtejszappan

(védjegy: két hegymászó.)

Bergmann es Társa Teschea a | E

Kapható darabonként 80 fillérért:

Grósz Nagy Ferenc.
gyógyszertárban.

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.
Kerestetek minkét nembeli egyének gépjönkön való kötésre, Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészütség. Távoltság nem határoz, a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thomas H. Whittick és Tsa.
Prága, Petersplatz 7-25.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipótisztószer

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházaiban már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy Alkalmi vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek mélyen leszállított áron

a raktáron lévő elsőrendű minőségű, nem pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden cikkből fél áron. Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghíresebb tanárok által kipróbált „LYUOL” amerikai tablettákat használja. Mik az elgyöngült férfierőt visszaadják. Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatású pár nap alatt nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. védve. Ára: 6 kor.

Szétküldés díjmentesen postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz I. gyógyszerész a „Fehér Kereszt”-hez Bpest, IV. Fővámter 6. (a központi vásárokatokkal szemben.) Főraktárak Budapest: Török J. gyógyszerész Király-utca 12. sz. és Nádor-gyógyászati Váczi-körút 17. sz.

Atnedvesedtek már az ön lábal?

Nem mert ön nedves időben

Storm Slipper

vagy

Hócipőket

viselnek, melyek **Boston Rubber Shoe Co.** Bostoni gyárából valók, könnyűek és elegánsak. Kaphatók: **Kálnai Lipót, Fekete Jakab és Mandel Lipót** üzletében **DEBRECENBEN**. Vezérképviselet Ausztria Magyarország részére: **Wellisch Frankl és Társa.** Bécs I. Fleischmarkt 12 és 14.

! Gyomor bajosoknak !

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, főtt vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajjal, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyá károsodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőfőség, gyomorégés, oszmór melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolika fájdalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyság, mindmegerény következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyöngült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor erősíti az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.60 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, haelmus gyökér a 10.0.

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz. Szétküldési raktár: Bécs.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli feladvizdásokra pontosan válaszolnak, ha azük-séges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECZEN“
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Ajánlat és Kereslet.**Kugler cukorkák**

eredeti csomagolásban és
árakon 1/2 és 1 kgr. fa és
selyemdobozokban és cso-
magokban kaphatók Heg-
düs és Sándor cégnél Deb-
recen Kossuth u. 11 sz.

Ügyes

varrónó házakhoz ajánl-
kozik. Czimeket a kiadóh-
vatalban.

Eladás.**Közönséges**

csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóh-
vatalban. Csapó u. 10 sz

Mester hegődű

teljesen kijátásva, toskal
és egyéb felzereléssel,
juányos áron eladó. Czim
a kiadó hivatalban.

A legjobb helyen
egy csinosan berendezet
füszer üzlet, olcsó ház-
bérrel sürgősen eladó Hol?
megmondja a kiadó hí
vatal.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
talanban Csapó u. 10 sz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Merkli Ferencfűszer üzlete
Fűvészkert u. 14. Telefon
374, 1 K. törmelékcsokolá-
té 90 kr. 1 lit. jamaikairum
90, 1 dg. császár keverék
tea 5 kr. tea sütemények
óriási válasszékban. 1 liter
kittűnő Ezerjő 30 kr. 100-
kg. száraz csertőgyfa 1 frt.
házhöz szállítva.

500 darabb

minta értéknélküli borítók
nagyon olcsón eladó. Czim
a kiadóhivatalban.

**Tánciskola
megnyitás.**

Van szerencsém a n. é.
b. közönség tudomására
hozni, hogy 1906. évi ja-
nuár 3-án, azaz szerdán
az új polgári tánciskolát
megnyitom, s továbbá az
iparos ifjaktól alakult
tánciskolát január 2-án,
kedden nyitom meg.

Tisztelettel

Schaf Janos

okl. táncitanító.

Korona“ tanctere. Csapó-u. 17 sz.

Járassa és olvassa a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat“

minden szakember!

El lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta **szükséges és nélkülözhetlen** voltát és méltán
rászolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy-egy szak-
ember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — **a legjobban értesült szakújság.**

Pontosan beszámol a biztosító intézetek működéséről, közli a kinevezéseket, elöljeptetéseket, fontosabb
biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld“ rovatában beszámol az idegen országokban történetekről.
A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább a lapnál érhet célt.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivataltól,

Buda pest, VII., Vörösmarty-utca 14,

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

! Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen!

! Kartársak támogassák a lapot!

**A Richter-féle Horgony-
Kőépítőszekevények**

az egyedüli foglalkozási játék a melyet a gyermekek
mindig szívesen játszanak. Egyig játékszer sem
oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusz-
títha tatlan Horgony-Kőépítőszekevény, mely min-
den egyes kiegészítőszekevénytel tanulságosab-
bá és a gyermekre nézve kedveltebbé válik.
Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépi-
tőszekevény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekevények

által is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen
szekevény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekevényt
könnyen és biztosan kiállíthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes
kőépítőszekevény-árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta-
és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények és Horgony-Hidépítőszekevények,
valamint a **Horgony-Mozsik- és egyéb felette érdekes rakási-játékok** minden fi-
nezebb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A
sok utánszat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekevényt
a híres „Horgony“ gyárijegyet nélkül **sejt** hamisítvány visszautasítsunk; mert oktalán volna jó pénzt
egy értéktelen hamisítványért kidobni! A ki zenekedvelő, az kérje meg árjegyzéket a híres mperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarai szállítók, **BÉCS,**

Iroda és raktár: **I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).**
Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájcz), Rotterdam, Szt.-Petersváj, New-York

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására juttatni, hogy 1906. január 1-én
a (kenyér- Piac- és Csapó-utca sarkán) levő

„Kis Pipához“

cimzett vendéglőt átvettem.

Négy éven át a N. Erdei vendéglőt ke-
zelttem, mely idő alatt alkalmam volt a n. é.
közönség pártfogását kiérdemelni.

Uj üzletemben is igyekezni fogok, hogy
ugy tisztán kezelt italok, (különösen kieme-
lendő Török Gábor féle martinkai boraim,) va-
lamint ételek pontos kiszolgálása által a t.
közönség igényeit teljesen kielégísem.

Abonomákat házhöz hordva is elfogadok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Hermel Frigyes
vendéglős.